

Æble/PæreNYT

Nr. 4 // 29. marts 2017

Sæt kryds i kalenderen 4. Maj
hvor der bliver blomstringstur om aftenen
hos Henning Jensen, Egeby Frugtplantage.

Program kommer her i nyhedsbrevet.



KONVENTIONELT

Merpan

Miljøstyrelsen har givet dispensation til anvendelse af Merpan 80 WG til bekæmpelse af frugttrækræft i æble- og pæretræer i 2017.

Dispensationen til svampemidlet Merpan 80 WG (reg. Nr 604-22), indeholdende captan, er givet på følgende betingelser:

- Må kun anvendes mod frugttrækræft i æble- og pæretræer.
- Dispensationen gælder i perioderne:
 - 1. april - 28. juli 2017
 - 15. august - 12. december 2017, hvorefter der er brugs- og opbevaringsforbud.
- Æble- og pæretræerne må højst behandles fire gange indenfor samme vækstsæson. Heraf må højst to behandlinger anvendes inden høst, dog ikke senere end 14 dage før begyndende høst.
- Etiket: <http://www.gartneriraadgivningen.dk/upl/website/merpan-80wg-frugttraekraeft/6042224032017Merpan80WGI.pdf>
- Vær obs på følgende ved tolkning af etiketten: Udover at det skal være fagligt relevant, at bekæmpe frugttrækræft på behandlingstidspunktet, er det vigtige: 1) max 4 gange i alt og 2) max 2 behandlinger før høst. Dette medfører, at man kan fordele behandlingerne således:

En behandling i maj (før høst)

En behandling f.eks. 20. august (før høst)

En behandling f.eks. 20. september (efter høst)

En behandling f.eks. 20. oktober (efter høst)

- Afhængig af vejret og dermed faren for infektion, kunne det også vise sig at en plan med Merpan 3 gange efter høst ville give bedst beskyttelse mod infektion af frugttrækræft hvilket også vil være tilladt.

INDHOLD

KONVENTIONELT

Merpan

Skurv

Bladgødskning

Gratis omlægningstjek

FÆLLES

Pærebladgalmider

Pæregalmug spandfælder

Clara Frijs - blomsterknopper?

Hjælp toppen på vej i unge træer

MAB

Vedligehold af klimastationer

ØKOLOGI

Skurv

Bladgødskning

Bagepulver mod skurv

Beskæring

Frostmålere

Blomsterstriber

Skurv

- På Årslev blev de første sporer af æbleskurv fanget i forbindelse med regn i weekenden 18.-19. marts. Der kan kun opstå fare for skurvinfektion når der er grønt fremme og det regner.
- **I skrivende stund er der udsigt til meget små mængder nedbør, og det kan være at der ikke bliver behov for skurvsprøjtning før på museøre eller senere.**
- Syllit: Bruges på udviklingstrinnene museøre-rød knop. Syllit bruges forebyggende før regn eller umiddelbart efter regn. **NB! Syllit kan kun blandes med urea.**
- Delan: **I tilfælde af at der er behov for bladgødskning med svovl i pærerne på de tidlige udviklingstrin, skal man vælge Delan, da Delan godt kan blandes med svovl.**
- Scala: Bruges i tiden frem til blomstring og under blomstringen, hvis det er glippet med forebyggende sprøjtning. Scala virker når temperaturen er lav (ned til 5°C).
- Difcor: Må tidligst anvendes ved begyndende blomstring (stadium 60). Difcor bruges når temperaturen er over 12°C, men 16°C er optimal temperatur.

Bladgødskning

- Kobber: Når knopskællene løsner og det første grønne kommer til syne i knopperne, er det tid for at bladgødskes med kobber **før regnvejr**. Doseringen af kobberoxychlorid er 1,5-2 kg/ha og afhænger af behovet. Af hensyn til regnorme og mikroorganismer i jorden, bør der kun udbringes den nødvendige mængde.
- Brug ikke kobber på/efter stadiet "museøre". Lokalitet/sort afgør om der stadig kan køres kobber (kobberoxychlorid 1,5-2 kg/ha).
- På "museøre" kan bladgødes med 3-5 kg/ha Urea + 1 kg/ha MAP (monoammoniumfosfat 12-27-0). MAP tilsættes for at sænke pH i sprøjtevæsken, og samtidig tilføres lidt fosfor.
- I pærer kan der være behov for svovl 3 kg/ha.

Gratis omlægningstjek til økologiske produktion.

Går du i tanker om evt. at omlægge til økologisk produktion er der mulighed for at få udført omlægningstjek ved Hanne Lindhard.

I samarbejde med Økologisk Landsforening er det muligt for GartneriRådgivningen at give op til 2 times rådgivning og der skrives referat.

Der kan spørges både til dyrkning, omlægning, tilskud og andet.

FÆLLES

Pærebladgalmider

Gladmiderne overvintrer under knopskællene og begynder at blive aktive når knopperne svulmer. Når galmiderne kommer frem fra overvintring, søger de mod friskt bladvæv, hvor de går ind i bladpladen. Inde i bladpladen sidder miderne godt beskyttet. Angrebne blade får efterfølgende et spættet udseende. Ved angreb af galmider reduceres bladkvaliteten således betragteligt, og det er vigtigt at bladgødskes med svovl før egentlige symptomer kan erkendes.

> > > *Symptomer på angreb af pærebladgalmider forsommer.*



Pæregalmyg spandfælder

Find spand og glas frem til spandfælder til pæregalmyg. Fælden forudsætter, at der blev indsamlet opsvulmede pærer efter blomstring sidste år. På det sted hvor de opsvulmede pærer blev placeret sidste år, anbringes en spand med bunden op og med et boret hul (3-4 cm) i bunden. Over hullet placeres et henkogningsglas. Da galmyg er dårlige flyvere sættes et par strå fra jorden gennem hullet og op i glasset. Derefter vil galmyg flyve op i glasset, når de søger mod lyset. Se foto i Håndbog 2017 side 21.

Fælderne bruges udelukkende til at bestemme bekæmpelsestidspunktet - ikke til at sige noget om behovet for bekæmpelse. Mere om dette i kommende nyhedsbreve.

Clara Frijs - blomsterknopper?

- Er der (overraskende) få blomsterknopper i Clara Frijs og er der forventning om kraftig vækst, så kan man endnu nå at rodbeskære. Det er også ekstra vigtigt at være obs på bekæmpelse af pæregalmyg, pærehveps og andre skadedyr som udtyn-der eller skader frugten.
- Er der derimod mange blomsterknopper må der udtyndes. Tjek blomsteranlægge-
ne for eventuel frostska-
de før udtyndin-
gen påbegyndes. På lokaliteter hvor man har erfaring for, at der ofte forekommer frost i blomstringen bør det overvejes, om det er en fordel at lade lidt ekstra knopper være (særligt i bunden af træet) således at der er "råd til" at undvære lidt knopper såfremt der kommer frost i blomstringen. Der kan udtyndes med handske eller laves et ris/bundt af grene til at slå knopperne af med. Det rigtige tidspunkt er, når de enkelte blomsteranlæg kan anes i knoppen og knoppen let kan brækkes af.

> > > For få blomsterknopper. Er der få blomsterknopper i Clara Frijs og er der forventning om kraftig vækst kan man endnu nå at **rodbeskære**. Det er også ekstra vigtigt at være obs på bekæmpelse af pæregalmyg, pærehveps og andre skadedyr som udtyn-der/skader frugten.



< < < For mange blomsterknopper. På dette udviklingstrin kan knoppen let brækkes af. Clara Frijs, Fyn, 27. marts 2014.

Hjælp toppen på vej i unge træer

Hvis toppen er svag og skal have mere tilvækst, er det vigtigt at få fjernet blomsterknopperne fra den øverste del af topskuddet. Fjern knopper i de øverste 15 cm's længde. Gerne mere hvis væksten er meget svag.

> > >

I svage toppe fjernes blomsterknopper, så skudtilvæksten stimuleres. Det er hurtigere at fjerne knopper nu, fremfor at fjerne frugten senere.

MAB

MAB er en forkortelse for "Miljøstyrelsens autorisationssystem for brug af bekæmpelsesmidler".

Der indføres over fire år frem til 1. juli 2020 krav om autorisation for at kunne bruge, købe og sælge sprøjtemidler til professionel brug. Det var fra 1. oktober 2016 muligt at registrere sig i Miljøstyrelsens autorisationssystem MAB. Det skal man gøre, hvis man har et sprøjtecertifikat, sprøjtebevis, gasningsuddannelse eller et forhandler certifikat.

Har man et gyldigt sprøjtecertifikat/sprøjtebevis og et opdateringskursus, der er mindre end 4 år gammelt, skal man enten autorisere sig i MAB, eller underskrive og opbevare en tro-og-love-erklæring om, at man har den nødvendige uddannelse.

Det er meget vigtigt at være opmærksom på, at hvis man har **gasningsbevis til muldvarper, mosegrise m.m. så er firsten for autorisation 17. april i år!**



Via linket <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/bekaempelsesmidler/sproejtemidler/bruger/uddannelse-og-autorisation/brugere-af-professionelle-sproejtemidler/> kan man komme videre til autorisationssystem for bekæmpelsesmidler. Klik på den grønne boks med teksten:

Gå til autorisationssystem for bekæmpelsesmidler

Vedligehold af klimastationer

Peter Maxin er i landet i denne uge (27/3-2/4) og vil komme rundt og reparere klimastationer.

ØKOLOGI

Skurv

- På Årslev og på KU, Pometet, blev de første sporer af æbleskurv fanget i forbindelse med regn i weekenden 18.-19. marts. Der kan kun opstå fare for skurvinfektion når der er grønt fremme og det regner.

Der er grøn spids i de tidlige sorter på Lolland og på Midtsjælland.

- **I skrivende stund er der udsigt til meget små mængder nedbør, og det kan være at der ikke bliver behov for skurvsprøjtning før på museøre eller senere.**
- Svovl på udviklingstrinnene museøre-rød knop bruges forebyggende før regn eller umiddelbart efter regn i spiringsvinduet.

Bladgødskning

- Kobber: Når knopskællene løsner og det første grønne kommer til syne i knopperne, er det tid for at bladgødskes med kobber før regnvejr, hvis I har konsulentterklæring på at der er kobbermangel i træerne.. Doseringen af kobberoxychlorid er 1,5-2 kg/ha og afhænger af behovet. Af hensyn til regnorme og mikroorganismer i jorden, bør der kun udbringes den nødvendige mængde.
- Brug ikke kobber på/efter stadiet "museøre". Lokalitet/sort afgør om der stadig kan køres kobber (kobberoxychlorid 1,5-2 kg/ha).

Bagepulver mod skurv

Natron (natriumbicarbonat) er et basisstof og må pt bruges af konventionelle avlere, men er endnu ikke kommet på økologi-listen. Der arbejdes fra dansk side positivt på at Natron skal på økologilisten (Vejledning om økologi til landbrugets forsyningsvirksomheder). På det sidste møde i EU, nåede man ikke at få behandlet sagen.

Natron er endnu ikke kommet på økologilisten, så det må ikke bruges af økologiske avlere i Danmark

Godkendt 'bagepulver' middel: Armicarb

Armicarb. Aktivstof: Kaliumhydrogencarbonat. Formuleret med sprede- og klæbemidler. Giver i forsøg fra AU, Flakkebjerg mindre svidninger end de uformulerede produkter.

I forsøg har Armicarb givet en bedre effekt mod skurv end de uformulerede natriumbicarbonat (natron) og kaliumbicarbonat.

Svidninger opstår når der sker en ophobning af salte på blade og frugter. Når det ikke har regnet i en periode. Producenten anbefaler 7 dagen mellem sprøjtningerne af Armicarb.

Beskæring

For at undgå infektions risiko af frugttræskræft ved beskæring er det optimalt at beskære i tørt og lunt vejr. Jo varmere det er, jo hurtigere heler beskæringssår.

Det er perfekt beskæringsvejr i disse dage.

Det er tilladt at bruge læsket kalk som pletbehandlinger ved påsmøring ved beskæring og sårbehandlinger når træerne er i vinterdvale.

Det er endnu for tidligt til maskinbeskæring. Det skal udrøres på 'ballon'.

Frostmålere

Hvis I havde problemer med frostmålere sidste år så vær opmærksom på bekæmpelse i år.

Angreb af frostmålerlarver er svære at få øje på, så vær opmærksom på områder, hvor der var angreb (blomsterknopper, der var ædt) i 2016.

Tidlig bekæmpelse, når larver er små, er mest effektiv, og det vil sige behandling så tidligt som muligt efter knopbrydning. I økologisk produktion æbler og pærer kan der behandles med Turex ligeså snart temperaturen kommer over 12-15 °C. Temperaturer under 12-15 °C vil nedsætte larvernes aktivitet og dermed effekten af Turex WG. Solens lys nedbryder produktet og regn indenfor en del timer efter udsprøjtning afvasker det, så udbringning i overskyet vejr uden udsigt til regn er optimalt.

Larverne er nemmere at se i maj, og observationer på dette tidspunkt kan bruges til at notere områder, der kræver opmærksomhed og behandling næste sæson.



Målerlarve i maj. Det er lettest at bekæmpe larverne mens de er helt små, hvis temperaturen tillader det.

Virker blomsterstriber på nytte- og skadedyrspopulationerne i en æbleplantage?

EcoOrcard og ProtecFruit er forskningsprojekter om biologisk skadedyrsregulering i æble. Ved Stine K Jacobsen og Lene Sigsgaard Københavns Universitet.

Projektet undersøger blandt andet virkningen af blomsterstriber på forekomsten af nyttedyr og skadedyr i æbler.

I en æbleplantage på 15-30 år er der sået blomsterstriber enten direkte i kørebanen eller i stedet for en træække i 2015. Frøblandingens består af 40 arter, som er hjemmehørende i Danmark, flerårige arter, som er tolerante for færdsel.

Foreløbige etårige resultater viser at der både 2 og 10 meter fra blomsterstriberne er færre angreb af røde æblebladlus og flere nyttedyr tilstede.

Projektet forsætter i 2017 for, at forskerne kan undersøge om resultaterne holder.

**Maya Bojesen**

Tlf. 87 40 66 00

myb@seges.dk

**Hanne Lindhard Pedersen**

Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47

hlp@seges.dk

**Lene Baarts**

Tlf: 40 45 99 98

lba@seges.dk



RIMpro dag

med Marc Trapman

Dato:

Torsdag 6. april 2017

Sted:

GartneriRådgivningen A/S,
Hvidkærvej 29, 5250 Odense C

Program:

Kl. 13.00-14.30

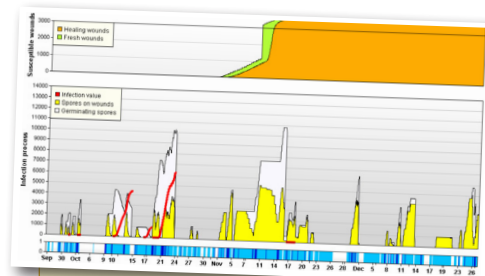
- Udslyngning skurvsporer æbler og pærer. Hvad er der fanget?
Ved Hanne Lindhard.
- Repetition og opdatering på skurvvarsling i RIMpro.
Ved Marc Trapman.
- Varsling af frugttrækræft i RIMpro.
Ved Marc Trapman.
- Virtuelle klimastationer - hvad er det?
Ved Marc Trapman.

Kl. 14.45-15.00

- Pause med kaffe og kage.

Kl. 15.00-16.00

- Varsling af æblehveps i RIMpro.
Ved Marc Trapman.
- Hvad er på vej? Varsling af meldug og andet?
Ved Marc Trapman.
- Spørgsmål og afslutning.

**PRIS:**

Kr. 475,- plus moms.
Marc Trapmans indlæg foregår
på engelsk og bliver ikke oversat.

TILMELDING:

Elektronisk tilmelding inden
d. 3. april på:
www.gartnershop.dk
Tilmeld dig via boksen
'RIMpro dag'

Har du spørgsmål vedrørende
tilmeldingen, så kan du kontakte:

Tine Jensen

telefon: 87 40 66 02

mail: taj@seges.dk